

המקום שהיין והשמן נמצאים ע"י שהבינה מקבלת את השמן מהחכמה (רמ"ק). **כִּי־יֵינְךָ**
לֹא יִתְדַבֵּק בְּתֵר עֲלֵמָא דָּא, לָא לְעֵתְרָא, וְלֹא לְכַסּוּפָא
דִּילֵיהּ ועי"ז הוא לא ידבק וימשך אחר הנאות העולם הזה ולא ירצה לא בעושר ולא
בבושה של הרדיפה אחר העושר. **וְשִׁלְמָה מְלָכָא צְוּוּחַ עַל דָּא וְאָמַר**
ושלמה המלך צעק שא"א לאחוז בשני העולמות ואמר, (משלי כא) **אֹהֵב יֵינְךָ**
וְשֶׁמֶן, לֹא יַעֲשִׂיר דהיינו מי שאוהב לייחד את בחינות יין ושמן שהם החכמה
והבינה לא יעשיר בעולם הזה, **דִּהָא עוֹתְרָא אֲחֵרָא יִזְדַּמֵּן לֵיהּ** כי עושר
אחר יזדמן לו, **לְמַהוּי לֵיהּ חוֹלְקָא בֵּיהּ, וְלְמַהוּי בֵּיהּ חוֹלְקָא**
בְּעֲלֵמָא דְאֲתִי שיהיה לו חלק בתורה ועי"ז יהיה לו חלק בעולם הבא, **אֲתֵר**
דִּיֵּינְךָ וְשֶׁמֶן שְׂרִיֵּינְךָ בְּעֲלֵמָא דָּא וּבְעֲלֵמָא דְאֲתִי שהוא המקום
שהיין והשמן שרויים בו, מחמת שהבינה מקבלת את השמן מהחכמה, ובה הוא יהיה דבוק
בעולם הזה ע"י שהוא מושך לו שפע משם, ובעולם הבא כאשר הוא עולה לשם. **וּמֵאֵן**
דְּרָחִים לֵיהּ לְהֵאֵי אֲתֵר ומי שאוהב את המקום הזה שהוא לייחד את אור"א,
לֹא בְּעֵי עוֹתְרָא וְלֹא רְדִיף אֲבִתְרֵיהּ הוא לא רוצה את העושר ולא
רודף אחריו אלא הוא שמח בחלקו (רמ"ק). **זְכַּאֵינְךָ אֵינּוֹן צְדִיקָיָא**
דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּעוֹתְרָא עֲלָאָה כָּל יוֹמָא אשריהם הצדיקים שעוסקים
בעושר העליון של התורה בכל יום, **דְּכִתְיֵב** שכתוב על עסק התורה, (איוב כח) **לֹא**
יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית [קל] וְתַמּוּרְתָהּ כְּלִי כֹזֵב דהיינו שלא יהיה

אור הרשב"י

[קל] וכתב המנורת המאור שגרסי' באבות דר' נתן שנמשלו דברי תורה בכלי זהב, שמה כלי

הלימוד

לע"נ נטלי בת יפה ע"ה

נערך אליה זהב וזכוכית ולא יהיה תמורתה וחלופה כלי פז כי רחוק שווים משויה (מצודות).
הַאִי בְּהַאִי עֲלָמָא וזה בעולם הזה. **לְבַתָּר** ואח"כ בעולם הבא הם במדרגה
 יותר עליונה שכתוב, (משלי ח) **לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ** [קלא] **וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם**
אֲמַלָּא ע"י שימשך להם השפע מהג"ר (רמ"ק).

התורה תורה שבכתב ז"א והמצוה תורה שבע"פ מלכות

תוּ פִתַּח וְאָמַר, (שמות כד) **וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי**
הִהָרָה וְגו'. **וְהִתְוַרָּה, דָּא תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב** עוד פתח הנער
 ואמר לפרש מש"כ בפסוק ויאמר ה' אל משה וכו' ואתנה לך את לוחת האבן והתורה
 והמצוה אשר כתבתי להורותם ומש"כ והתורה היא התורה שבכתב דהיינו ז"א.
וְהַמְצוּוֹה, דָּא תּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה היא התורה שבעל פה שהיא המלכות.
לְהִרְתֶּם כְּתִיב חֶסֶר, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ג) **וְאֵל**
חֶדְרֵי הוֹרְתֵי ומש"כ להורותם הנה להרתם כתוב חסר בלי ו' שהוא לשון הריון כמו
 שנאמר בפסוק ואל חדר הורתי דהיינו שהיא הבינה ששם מקום ההעיבור והריון של ז"ן.

אור הרשב"י

זהב כל זמן שאדם שפם וממרקם הם מצחצחין
 ומאירין, כך דברי תורה, כל זמן שאדם שונה
 בהן ומשלוש, מצחצחין ומאירין את פניו, שנא'
 מצות ה' ברה מאירת עינים, אבל אם ישכלו
 מהן הן נוחין לאבד ככלי זכוכית, שנא' לא
 יערכנה זהב וזכוכית.
 [קלא] ובררך חיים ביאר שמש"כ להנחיל
 אוהבי יש, כלומר שהש"י רוצה לתת להם

בעולם הבא יש ולכך נותן להם בעולם הזה
 האין הוא העניות כדי שיהיה להם בעולם הבא
 היש. ולכך העולמות במספר יש שהעולם הבא
 הוא הישות, והקב"ה עתיד להנחיל לצדיקים כל
 הישות וראוי שיהיו העולמות שהוא הישות
 כמספרו, ולפיכך לא קשיא אם נראה מי שהוא
 צדיק גמור ות"ח שהוא עני.

הָכָא אֵית לְאַסְתִּיפְלָא וכאן יש להתבונן ולהסתכל, **לְהוֹרְתֵם דְּמִי**
 על מקום ההריון של מי רומז הפסוק, **אִי תִימָא הוֹרְתֵם דִּישְׂרָאֵל** אם
 תאמר ההריון של נשמות ישראל שהוא במלכות, **לָאו הָכִי, דְּהָא יִשְׂרָאֵל**
לָא אַדְּכֶרוּ בְּהַאי קְרָא אין הדבר כן שהרי ישראל לא נזכרו בזה הפסוק.
אַלְא הוֹרְתֵם דְּתוֹרָה וּמִצְוָה אלא הכוונה להריון של התורה והמצווה
 שהם זו"ן. **וּמַאי הִיא. דָּא (אָתֵר) יִין דְּמִנְטֵרָא** ומי היא אלא זה המקום
 של היין המשומר שהיא הבינה שבה היה עיבור זו"ן. **בְּגִין דְּכָל כְּתִיבָה**
דְּסִפֵּר עֲלָאָה תַּמָּן שְׂרִיא משום שהיסוד דאבא הנקרא כתיבה, של הספר
 העליון שהוא היסוד דאמא ששם הוא שורה (מק"מ), **וּמַתַּמָּן נִפְקָא תוֹרָה**
 ומשם יצאה התורה שהוא ז"א, **וְעַל דָּא קָרִינָן תוֹרָה שְׂבַכְתָּב** ועל כן
 הוא נקרא תורה שבכתב מפני ששורשו יצא מיסוד דאבא הנקרא כתיבה (מק"מ). **וְדָא**
הוּא אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְהוֹרְתֵם, לְהוֹרְתֵם וְדָאִי וזהו הפרוש של מש"כ
 אשר כתבתי להורותם לעשות אותם בהריון דהיינו שיסוד דאבא כתב ומסר את ז"א לאמא
 בסוד ההריון והעיבור. • (כְּמָה דְּאֵת אֲמֵר וְאֵל הָדָר הוֹרְתִי).

קיום המלכות הוא ע"י הגבורות הנמשכות מדעת דז"א

תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, תוֹרָה אַחֲרָא דְּקִימָא עַל פֶּה והנה התורה

שבעל פה שהיא המלכות היא תורה אחרת מהתורה שבכתב, משום שהיא

עומדת תחת הז"א, שהיא עומדת על פה. **מָאן אִיהוּ פֶּה. דָּא הוּא דַּעַת**

ושואל הנער מי הוא הפה ומשיב שהוא הדעת של ז"א דהיינו שקיום המלכות הוא ע"י

הגבורות הנמשכות מדעת דז"א הנקרא פה (מק"מ), **וְדַאיְהוּ פֶּה דְסִפְרָא** ו**וְכַתִּיבָהּ** שהדעת הוא הפה של הספר שהוא יסוד דאמא, וכן הפה של הכתיבה שהוא יסוד דאבא ושני היסודות האלו נקראים פה מפני שהם מוצאים את הארות או"א כדוגמת הפה ומהם נעשה דעת דז"א (מק"מ). **וְתוֹרָה דָא, הִיא תוֹרָה אֲחָרָא, דְאֶקְרִי תוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶּה** ומבאר ואומר שהתורה של המלכות היא תורה אחרת הנקראת תורה שבעל פה, **וְדַאיְהוּ קַיִימָא עַל הַהוּא פֶּה דְאִיְהִי תוֹרָה שְׁבַבְתָּב** שהיא עומדת ומתקיימת על אותו פה, שהוא מהגבורות של דעת דז"א שהוא סוד התורה שבכתב (מק"מ), **בְּגִין כִּד אֲסִתְּלִיק מוֹשֶׁה בְּכֻלָּא, עַל כֹּל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימְנֵי** ומשום כך נתעלה משה רבנו שהיה מושרש בדעת דז"א, בהכל על כל שאר נביאי האמת, **וְכַתִּיב וְאֶתְּנָה לְךָ** [קלב] **דְּהִינּוּ, לְךָ דְיִיקָא** שכתוב בפסוק ואתנה לך לך הוא מדויק מפני שרק אתה לבדך תהיה מרכבה לז"א בסוד הדעת, מה ששום נביא אחר לא השיג בזה.

אור הרשב"י

בכותלי אפריון והדרי המלך, ועשה רק שינוי אחד בכותל, שירגיש בו החכם ומבין, ומה שהיה האוצר יותר חשוב הטמינו יותר, ועשה שינוי יותר דק בתכלית, ואחר כל זה אמר לבנו ביחידות שתדע כל מה שעשיתי אינו דבר ריק, שים לבך להבין, והנה אחר מיתת המלך, האוצרות הגלויים חטפו העבדים, וזה הבן נתן לב להבין מה שאמר לו אביו, ואחר העיון הרגיש שיש שינוי בכותל במקום זה, והיפיש על ידי סתירת הכותל ומצא אוצר, ואחר זה נתן לב יותר והרגיש המעט שינוי שיש שם אוצר

[קלב] וביאר הבעל שם טוב שמש"כ ואתנה לך וגו'. דרשו רבותינו (ברכות ה' א) שכולם ניתנו למשה מסיני עיין שם, שמעתי משל בשם מוהר"ג, שרצה להוכיח לאחד איך כל חכמות שבעולם הן חכמת מדידה והן תשבורת ושבע חכמות, הכל נרמו בש"ס, ושאל השואל הא יש כמה עוסקים בלימוד הש"ס ואינם יודעים חכמות אלו, והשיבו על פי משל, שהיה מלך אחד, ולו כמה מיני אוצרות זה גדול מזה, וגם היו לו כמה מיני עבדים ובן אחד, ולעת זקנתו התחכם והטמין אוצרות החשובים בבנין,